

Олександр Плахотнюк,
Олександра Серета

ХІП-ХОП

—
ТАНЦЮВАЛЬНА СУБКУЛЬТУРА МОЛОДІ

Монографія

Львівський національний університет імені Івана Франка
Факультет культури та мистецтв
Кафедра режисури та хореографії

**Олександр Плахотнюк
Олександра Серета**

XIII-ХОП – ТАНЦЮВАЛЬНА СУБКУЛЬТУРА МОЛОДІ

Монографія

Львів 2024

УДК: 793.322.037-053.6"19/20"

П

Рецензенти:

Андрощук Людмила Михайлівна – кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри хореографії Київського університету імені Бориса Грінченка;
Балагова Тетяна Олександрівна – доктор педагогічних наук, професор, завідувачка кафедри хореографії Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка

Підлипська Аліна Миколаївна – доктор мистецтвознавства, професор, професор кафедри хореографічного мистецтва Київського національного університету культури і мистецтв;

Кундіс Руслан Юрійович – кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри режисури та хореографії Львівського національного університету імені Івана Франка.

Рекомендовано до друку

*Вченою радою Львівського національного університету імені Івана Франка
(протокол №61/2 від 1 лютого 2024 року)*

Плахотнюк, О. А.

П... Хіп-хоп – танцювальна субкультура молоді / О. А. Плахотнюк,
О. О. Серета. – Львів : ЛНУ ім. Івана Франка, 2024. – 144 с.

Розглянуто проблематику тенденцій розвитку хіп-хоп танцю у сучасному хореографічному мистецтві кінця ХХ – початку ХХІ століть. Проаналізовано історичні витоки виникнення стріт-денс (street dens) вуличних танців, а саме хіп-хоп танцю. Звернено увагу на чинники розвитку хіп-хоп танців в Україні. Відображаються основні відомості про місце та події, які сприяли виникненню вуличних танців. Представлено етапи популяризації хіп-хоп танців завдяки мистецтву кінематографу, ТВ- та шоу-проектів. Висвітлено відокремлення хіп-хоп танців в самостійні фестивальні рухи та події. Виведено методи розвитку особистості через хореографічне мистецтво (на прикладі хіп-хоп танців).

Для науковців у галузі хореографічного мистецтва, арт-терапії, педагогіки, спорту, викладачів і студентів закладів вищої освіти, тренерів, артистів, хореографів.

ISBN 978-617-10-0848-9

УДК: 793.322.037-053.6"19/20"

© Плахотнюк О., Серета О., 2024
© ЛНУ ім. Івана Франка, 2024

Хіп-хоп – танцювальна субкультура молоді

О. А. Плахотнюк, О. О. Серета

Зміст

Передмова	4
Вступ	6
РОЗДІЛ І. ВУЛИЧНА КУЛЬТУРА – МІСЦЕ ЗАРОДЖЕННЯ ХІП-ХОП ТАНЦІВ	
1.1. Передісторія становлення стріт-денс (street dens) вуличних танців	8
1.2. Ключові моменти історії виникнення хіп-хоп танцю	25
1.3. Відображення вуличного танцю в кінематографі	33
1.4. Розвиток фестивального руху хіп-хоп танцю в світі та Україні	42
РОЗДІЛ ІІ. ХІП-ХОП-ТАНЕЦЬ ЯК ШЛЯХ РОЗВИТКУ ОСОБИСТОСТІ	
2.1. Танцювальність як базова характеристика танцю хіп-хоп	55
2.2. Грайливість в процесі навчання танцю хіп-хоп	64
2.3. Педагогічна складова при роботі з танцівниками стилю хіп-хоп	70
2.4. Художнє оформлення хореографії стріт-денс (street dens) вуличних танців	82
Підсумки	91
Словник термінів	95
Список використаних джерел	124
Інформація про авторів	141

* * *

Передмова

Монографія «Хіп-хоп – танцювальна субкультура молоді» є результатом співпраці здобувачки вищої освіти другого освітнього рівня (магістерського) вищої освіти Олександри Середи та наукового керівника магістерської роботи із спеціальності 024 «Хореографія» Львівського національного університету імені Івана Франка факультету культури і мистецтв кафедри режисури та хореографії доцента, кандидата мистецтвознавства Олександра Плахотнюка.

Цей дослідницький проект, започатковано в часі проведення конкурсу студентських наукових робіт 2020 року, з галузі знань 02 «Культура і мистецтво» спеціальність 024 «Хореографія кафедри режисури та хореографії» факультету культури і мистецтв Львівського національного університету імені Івана Франка. Цей конкурс започатковано 2019 року в межах діяльності Студентського наукового гуртка кафедри режисури та хореографії за ініціативи його наукового куратора доцента О. Плахотнюка.

Пропоноване видання присвячено 20-річчю з нагоди заснування факультету культури і мистецтв у Львівському національному університеті імені Івана Франка та 10-річчю першого випуску спеціальності «Хореографія» у сфері хореографічного мистецтва – перший випуск бакалаврів спеціальності 024 «Хореографія» галузі знань 02 «Культура і мистецтво», що відбувся в 2012 році.

На сьогоднішній день у Львівському університеті запроваджена освітня діяльність за освітньо-професійними програмами: бакалавр, магістр, освітньо-науковою програмою доктор філософії спеціальності 024 «Хореографія», за ініціативи провідного соліста Львівського національного академічного театру опери та балету імені Соломії Крушельницької, народного артиста України, доцента, кандидата мистецтвознавства, професора кафедри режисури та хореографії Олега Петрика, та підтримці тогочасного ректора

Львівського університету професора, академіка Національної академії наук України Івана Вакарчука і завідувача кафедри, народного артиста України, художнього керівника Львівського національного театру імені Марії Заньковецької, голови Львівського міжобласного відділення Національної спілки театральних діячів України, академіка Академії мистецтв України, доцента, лауреата Національної премії України ім. Т. Г. Шевченка Федора Стригуна.

Основними науковими напрямками діяльності Студентського наукового гуртка кафедри, зокрема у дослідженнях хореографічного мистецтва серед молодих науковців були такі аспекти: пошук, збір та опрацювання матеріалів пов'язаних із хореографічною освітою та наукою в Україні; узагальнення наукових положень з теорії та історії хореографічної культури України і світу; цілісність хореографічного мистецтва та його місце в світовій художній культурі; формування методологічних засад хореології, етнохореології; розробка понятійно-категоріального апарату хореографічного мистецтва; вивчення хореографічного мистецтва (класичного, народного, сучасного, бального та інших видів танцю); з історії українського та світового хореографічного мистецтва, розвиток арт-терапії засобами хореографічного мистецтва, інтеграційні процеси у сфері хореографії та інших наукових галузей.

Стратегічне завдання кафедри режисури та хореографії факультету культури і мистецтв Львівського національного університету імені Івана Франка – якісна підготовка фахівців хореографів нового покоління, створення гідних умов для навчання і праці студентів та викладачів у освітньо-науковому академічному середовищі та творчо-мистецькому культурному просторі відповідно до законодавства України.

Олександр Плахотнюк,
доцент, кандидат мистецтвознавства,
доцент кафедри режисури та хореографії
факультету культури і мистецтв
заслужений діяч естрадного мистецтва України,
куратор Студентського наукового гуртка кафедри,
Львівського національного університету імені Івана Франка

* * *

Вступ

Розвиток сучасного хореографічного мистецтва відбувається стрімко, разом із глобальним розвитком суспільства та сучасних технологій. Стріт-денс (street dens), тобто вуличні танці, складовою яких є хіп-хоп-танець, один із «молодих» напрямів у хореографічному мистецтві ХХІ століття, проте він енергійно набув популярності як серед підростаючого покоління, так і людей старшого віку та продовжує розвиватись у світі та в Україні.

Тенденції досліджень розвитку хіп-хоп танцю у сучасному хореографічному мистецтві є досить молодими напрямками у сучасному науковому середовищі, що стало поштовхом для порушення цієї проблематики та мотивації для проведення нашого дослідження.

Тенденції розвитку хіп-хоп танцю у сучасному хореографічному мистецтві розглядали і в період кінця ХХ – початку ХХІ століть. Обрано напрям дослідження, зокрема зосередимось на науковому аналізі виникнення хіп-хоп танців та їх впливі на розвиток емоційної сфери людини (танцівника).

Висвітлено інформацію про актуальні тенденції розвитку хіп-хоп танцю, шляхи набуття ним популярності в ХХІ столітті, тенденції піднесення і захоплення танцем хіп-хоп серед молоді, що зумовлює його популярність та подальший розвиток. Хіп-хоп-танець завжди характеризувався різноманітністю стилів, таких як брейкінг, локінг, папінг, хаусінг, крампінг і багато інших. Виділення і розвиток нових стилів та їх поєднання можуть стати характерними для хіп-хоп танцю сьогодні, що засвідчує його унікальну властивість до розвитку. За 20-ті роки ХХІ століття соціальні мережі мали величезний вплив на популярність танцю і збільшили доступність усіх охочих до навчання танцю. Танцівники, хореографи, керівники колективів викладають свої виступи, уроки

та створені нові експериментальні хореографічні відеонапрацювання онлайн, що сприяє швидшому поширенню нових танцювальних тенденцій.

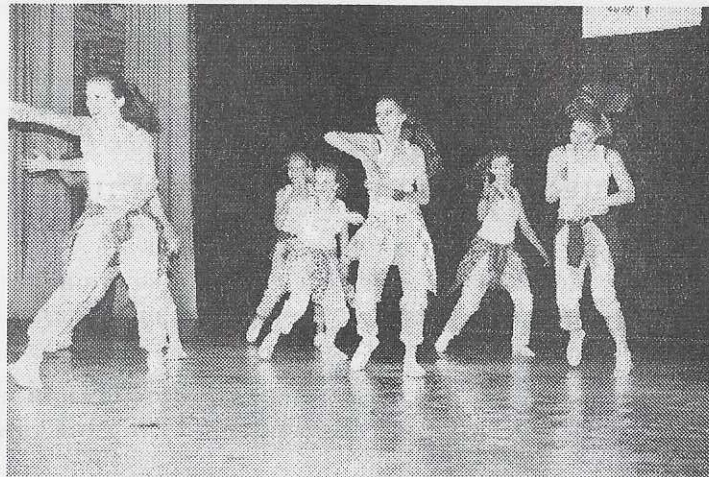

Рис. 1. Фото. Театр танцю «Відлуння» ЦТДЮГ. Хореографічна композиція «Мікс хіп-хоп» (2014 р.) хореографія О. Середи, фото О. Плахотнюка

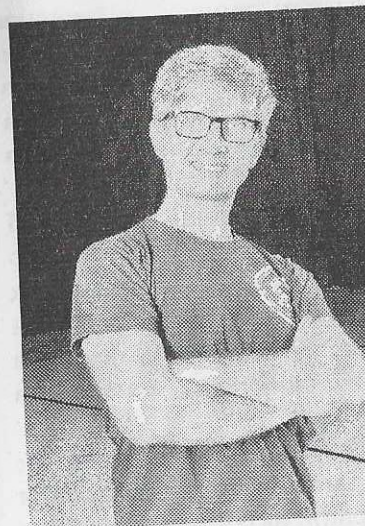
Зростаюча інтернаціональна глобалізація культурно простору збільшує можливості спілкування та обміну між шанувальниками танцю хіп-хоп з різних країн. Це призводить до збагачення та взаємного впливу різних культурних стилів хіп-хоп танцю. Хіп-хоп-танець завжди був відкритий для Інновації в хореографії, експериментів і креативності. Постійне прагнення до інновацій у хореографії, включаючи нові рухи, комбінації та концепції, може стати ключовим елементом розвитку танцю.

Хіп-хоп-танець у ХХІ столітті активно проявляє свою властивість інтегруватися з іншими жанрами сучасного хореографічного мистецтва, сполучається з іншими танцювальними видами, такими як сучасний танець, джаз-танець, балет, теп та інші. Така інтеграція розширює хореографічні можливості і допомагає танцюристам знаходити свій унікальний стиль.

* * *

189. Wild Style DVD Trailer. URL
<https://www.youtube.com/watch?v=Hee38-NV11E>,
190. World of Dance / 2012. URL
<http://www.worldofdance.com/world-of-dance-tour/>.
191. World of Dance on NBC / 2017. URL
<https://www.nbc.com/world-of-dance>.
192. You Got Served (2004) – Opening Dance Battle Scene (1/7) | Movieclips. URL : https://www.youtube.com/watch?v=_oOULG_nhEc.

Інформація про авторів

Олександр Анатолійович Плахотнюк,

доцент, кандидат мистецтвознавства,
доцент кафедри режисури та
хореографії Львівського
національного університету імені
Івана Франка. Член: Міжнародної
ради танцю при ЮНЕСКО (Dance
Research CID UNESCO); Національної
спілки хореографів України; Творчої
спілки «Асоціація діячів естрадного
мистецтва України»; наукової
організації «Центр українсько-
європейського наукового
співробітництва»; Науково-
методичної комісії Міністерства освіти
і науки України сектора вищої освіти
Науково-методичної ради

Міністерства освіти і науки України НМК № 2 з культури і
мистецтва, підкомісія 024 «Хореографія» з розробки Стандартів
вищої освіти; гарант освітньо-наукової програми «Хореографія»
третього рівня вищої освіти (доктор філософії) Львівського
національного університету імені Івана Франка.

Науковий куратор студентського наукового гуртка кафедри
режисури та хореографії факультету культури і мистецтв
Львівського національного університету імені Івана Франка.

Директор Міжнародного конкурсу сучасного хореографічного
мистецтва «Супер-денс», Всеукраїнського фестивалю
хореографічного мистецтва «Відлуння». Художній керівник та
балетмейстер «Театру-танцю "Відлуння"» Центру творчості дітей та
юнацтва Галичини м. Львів.

Постановник-балетмейстер вистав та мюзиклів: «Алі-Баба і розбійники» (2005), «Кіт у чоботях» (2015) Львівського обласного театру ляльок; вистави-мюзиклу «Пригоди невгамовного зайчика або Червона шапочка» (2008) Львівського муніципального театру ім. Лесі Українки, співавтор одноактних балетів: «Хореографічна фантазія "Sinfonia extravaganza"» на муз. О. Козаренка (2013), «Літературно хореографічна вистава "Свіча"» (2015) та ін.

Навчальні курси: «Історія хореографічного мистецтва», «Теорія та методика викладання сучасного танцю», «Методика викладання хореографії», «Методика роботи з хореографічним колективом», «Зарубіжний балет та новітні форми танцю», «Аналіз балетних вистав та хореографічних форм», «Проблематика сучасного хореографічного мистецтва», «Хореологія та балетознавство» та ін.

Організатор: Міжнародної науково-практичної конференції «Виховний та мистецький вплив сучасного хореографічного мистецтва: тенденції та перспективи розвитку», Всеукраїнських науково-практичних конференцій: молодих учених, магістрантів та студентів «Хореографічна культура – мистецькі виміри» та «Педагогічні, психологічні та медико-біологічні аспекти в хореографії та спорті» та ін.

Сфера наукових пошуків: сучасне хореографічне мистецтво; теорія та історія хореографічного мистецтва; формування «хорології» як мистецтвознавчої дисципліни; акт-терапія засобами хореографії проблематика хореографічної освіти і науки в Україні.

Олександра Олегівна Серета,

магістр хореографії, танцівниця, хореограф та педагог сучасного танцю, засновник та керівник школи сучасних танців «Born 2 Dance», інструктор Всеукраїнської Федерації Танців, виконавчий директор Львівського відділення Міжнародної Ради Танцю при ЮНЕСКО); Організатор фестивалів, танцювальних семінарів, проєктів та шоу; організатор святкування Міжнародного дня танцю в Україні.

Співорганізатор першого та другого в Україні Міжнародного Конгресу з досліджень у сфері танців CID при ЮНЕСКО (www.lviv.section.cid-world.org).

Випускниця освітньо-професійної програми «Хореографія» другого (магістерського) рівня вищої освіти кафедри режисури та хореографії факультету культури і мистецтв Львівського національного університету імені Івана Франка, науковий керівник магістерської роботи кандидат філологічних наук, доцент кафедри режисури та хореографії Петро Луньо, тема «Хіп-хоп – танцювальна субкультура молоді кінця ХХ століття – початку ХХІ століття».

Проходила танцювальне стажування у США (2008, 2016 роки). У межах проєкту «Dance and Travel» та з метою обміну досвідом, відвідала країни Азії, США, Європи, близького та далекого Сходу, країни СНД, а також провела танцювальні майстер-класи в Індії, Непалі та Україні. Суддя танцювальних батлів, чемпіонатів та шоу.

Наукове видання

ПЛАХОТНЮК Олександр Анатолійович,
СЕРЕДА Олександра Олегівна

Хіп-хоп – танцювальна субкультура молоді

Монографія

*Науковий редактор – Олександр Плахотнюк
Літературний редактор – Уляна Крук
Дизайн обкладинки – Дмитро Топорков
Відповідальний за випуск – Юрій Муха
На обкладинці фото – Олександра Плахотнюка*

Підписано до друку 21.03.2024 р.

Формат 60x84/16. Друк цифровий. Папір офсетний
Ум. друк. арк. 8,81. Тираж 100 прим. Зам. № 2024/21-03

Видавець:

Львівський національний університет імені Івана Франка,
вул. Університетська, 1, Львів, 79000

СВІДОЦТВО

про внесення суб'єкта видавничої справи до Державного реєстру
видавців, виготівників і розповсюджувачів видавничої продукції:

Серія ДК №3059 від 13.12.2007 р.

Друк – ФОП Муха Ю. М.

79000, Львів, Сорочинська, 4

Свідоцтво фізичної особи-підприємства Во2 №965799.

тел. 096-457-40-93